

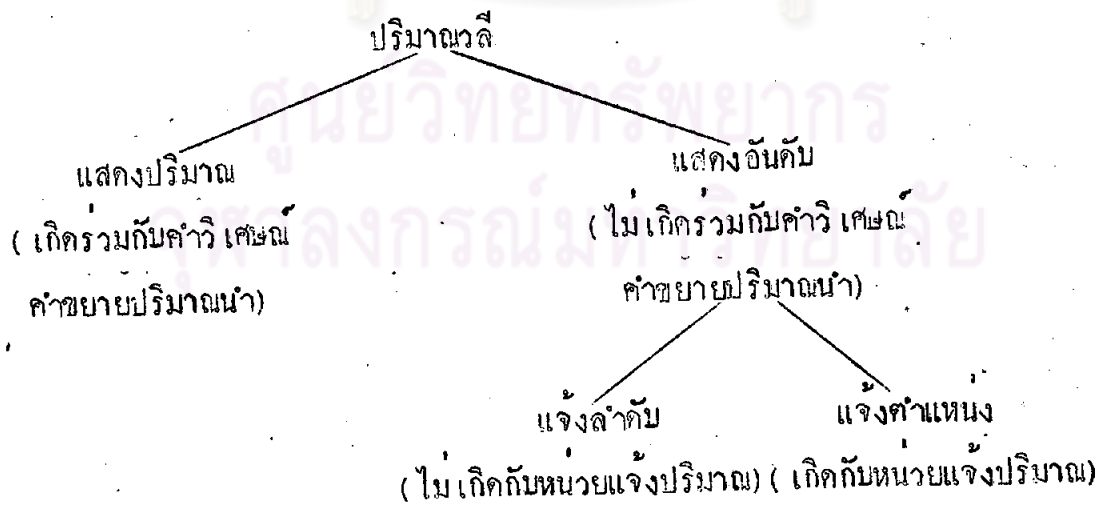
บทสรุปและข้อ เสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ปริมาณวลีตามแนวทฤษฎีไวยากรณ์ปริวรรตแปรรูปทั้ง ๕ บท ที่กล่าวมานี้ พอจะสรุปให้เห็นกลไกสำคัญที่ใช้ในการอธิบายปริมาณวลีได้ ๓ อย่างคือ

๑. กฎโครงสร้างปริมาณวลี
๒. กฎแปรรูปปริมาณวลี
๓. เงื่อนไขการ เกิดรวมของรายการในหมวดคำต่าง ๆ ของปริมาณวลี

๖.๑ กฎโครงสร้างปริมาณวลี

จากผลการวิเคราะห์ ทำให้ทราบถึงโครงสร้างปริมาณวลี ๒๒ แบบ ซึ่งอาจจะสรุป ออกมาให้เห็นเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ ๒ ประเภทคือ ปริมาณวลีแสดงปริมาณ, ปริมาณ วลีแสดงอันดับ ซึ่งจะแสดงได้ดังนี้คือ



ปริมาณวลีที่ปรากฏในโครงสร้างผิว อาจจะอธิบายได้ด้วยกฎโครงสร้าง เป็นจำนวน ๔ กฎเรียงตามลำดับการใช้ได้ดังนี้

กฎโครงสร้างที่ ๑ :

นามวลี \longrightarrow นาม (ปริมาณวลี) (คำขยาย) (คำบอกกำหนด)

กฎโครงสร้างที่ ๒ :

ปริมาณวลี \longrightarrow { (คำวิเศษณ์) (คำขยาย- หน่วยแจ้ง- ลักษณะนาม ปริมาณนำ) ปริมาณรวม } (คำขยาย- ปริมาณตาม)

ลักษณะนาม หน่วยแจ้งปริมาณรวม ลักษณะนาม [คำแจ้งลำดับ คำแจ้งตำแหน่ง]

กฎโครงสร้างที่ ๓ :

หน่วยแจ้งปริมาณรวม \longrightarrow (หน่วยแจ้งปริมาณ n)ⁿ หน่วยแจ้งปริมาณ (คำแจ้งเพศ)

กฎโครงสร้างที่ ๔ :

หน่วยแจ้งปริมาณ \longrightarrow (คำแจ้งปริมาณ) (คำแจ้งฐาน)

๖.๒ กฎแปรรูปปริมาณวลี

ก. กฎแปรรูปของคำแจ้งปริมาณหนึ่ง

ข. กฎแปรรูปย้ายหนึ่ง (เลือกใช้)

สค : ก.

หีบ	ลักษณะนาม	ช.
๑	๓	๔

สป . ๑, ๒, ๓, ๔ \longrightarrow ๑, ๑, ๑, ๓+๒, ๔

๓. กฎแปรรูปเปลี่ยนหนึ่ง เช่น เกี้ยว (เลือกใช้)

สค : ก.

หนึ่ง	ช.
๑	๔

สป : ๑, ๒, ๓, ๔ \longrightarrow ๑, ๒, เกี้ยว, ๔

กฎแปรรูปลดหนึ่ง (เลือกลำข้อ)

สค : ก. หนึ่ง ลักษณะนาม ข.
 ^๑ ^๑ ^๑ ^๑

สป : ๑, ๒, ๓, ๔ \implies ๑, ๒, ๓, ๔



กฎแปรรูปลดหนึ่งหน้าค่าแข็งตำแหน่ง (บังคับ)

สค : ก. หนึ่ง ลักษณะนาม ค่าแข็งตำแหน่ง ข.
 ^๑ ^๑ ^๑ ^๑

สป : ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ \implies ๑, ๒, ๓, ๔, ๕

ข. กฎแปรรูปของค่าแข็งเศษ

กฎแปรรูปย้ายค่าแข็งเศษ (บังคับ)

สค : ก. ค่าแข็งปริมาณ ค่าแข็งเศษ ลักษณะนาม ข.
 ^๑ ^๑ ^๑ ^๑

สป : ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ \implies ๑, ๒, ๓, ๔, ๕

กฎแปรรูปลดหนึ่งหน้าค่าแข็ง เศษ (บังคับ)

สค : ก. หนึ่ง ค่าแข็งเศษ ลักษณะนาม ข.
 ^๑ ^๑ ^๑ ^๑

สป : ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ \implies ๑, ๒, ๓, ๔, ๕

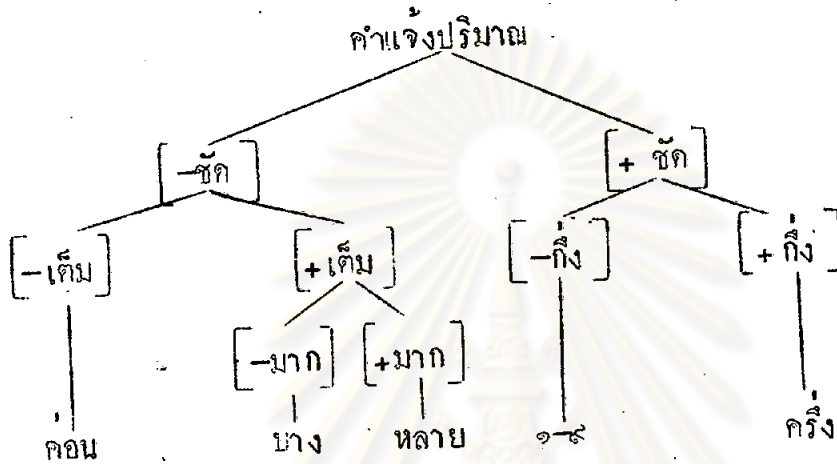
ค. กฎแปรรูปของค่าแข็งปริมาณสอง

กฎแปรรูปเปลี่ยนสองเป็นยี่หน้าสิบ (บังคับ)

สค ก. สอง สิบ ลักษณะนาม ข.
 ^๑ ^๑ ^๑ ^๑

สป ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ \implies ๑, ๒, ๓, ๔, ๕

ในการวิเคราะห์การ เกิดรวมของคำเจ้ปริมาณกับรายคำในหมวดคำอื่น ๆ เราอาจจะแบ่งคำเจ้ปริมาณออกเป็นชนิดย่อยตามอรรถลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้



๑. การ เกิดรวมของคำเจ้ปริมาณกับคำเจ้ฐาน อาจจะกำหนด เป็นกฎบอก
ลักษณะทำนายได้
ที่ ๑ ได้ว่า

คำเจ้ปริมาณ

$[-\text{มาก}] \longrightarrow [- / \text{---} [+ \text{คำเจ้ฐาน}]]$

๒. การ เกิดรวมของคำเจ้ปริมาณกับคำเจ้ตำแหน่ง อาจจะกำหนด เป็น
กฎบอกลักษณะทำนายได้
ที่ ๒ ได้ว่า

คำเจ้ปริมาณ

$[-\text{ชัค}] \longrightarrow [- / \text{---} [+ \text{ลักษณะนาม}] [+ \text{คำเจ้ตำแหน่ง}]]$

๓. การ เกิดรวมของคำเจ้ปริมาณกับคำเจ้เพศ อาจจะกำหนด เป็นกฎ
บอกลักษณะทำนายได้
ที่ ๓ ได้ว่า

คำเจ้ปริมาณ

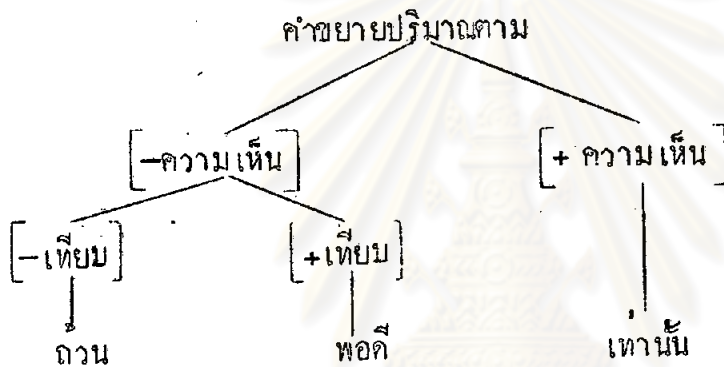
$[-\text{ชัค}] \longrightarrow [- / \text{---} [+ \text{คำเจ้ฐาน}] [+ \text{คำเจ้เพศ}]]$

หรืออาจจะ เป็นกฎ เย็น เยื่อที่ ๔ ได้ว่า

คำแจ้งปริมาณ

$[+ \text{ กิ่ง}] \longrightarrow [-/ \text{ --- } [+ \text{ คำแจ้งฐาน}] [+ \text{ คำแจ้ง เศษ}]]$

๔. การ เกิดรวมของคำแจ้งปริมาณกับคำขยายปริมาณตาม ซึ่งจำเป็นจะต้อง แยกคำขยายปริมาณตามออกเป็นชนิดย่อย ตามอรรถลักษณะต่าง ๆ ดังนี้



การ เกิดรวมของหมวดคำทั้ง ๒ ชนิดนี้ อาจจะกำหนด เป็นกฎบอกลักษณะทำนาย ได้ที่ ๕ ได้ดังนี้

คำแจ้งปริมาณ

$[+ \text{ มาก}] \longrightarrow [-/ \text{ --- } [+ \text{ ลักษณะนาม}] [+ \text{ คำขยายปริมาณตาม}]]$

หรืออาจจะ เป็นกฎบอกลักษณะทำนาย ได้ที่ ๖ ดังนี้

คำแจ้งปริมาณ

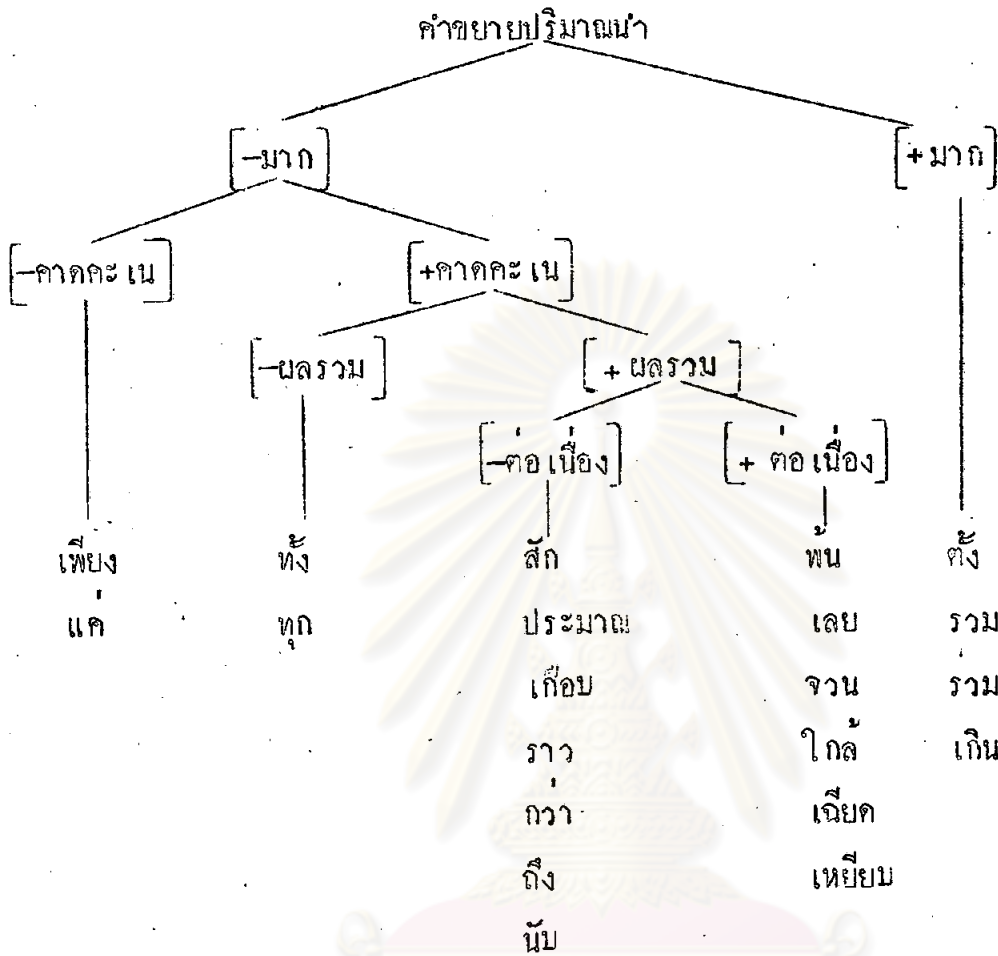
$[- \text{ ัก}] \longrightarrow [-/ \text{ --- } [+ \text{ ลักษณะนาม}] \text{ คำขยายปริมาณตาม} [- \text{ ความเห็น}]]$

หรืออาจจะ เป็นกฎบอกลักษณะทำนาย ได้ที่ ๗ ดังนี้

$[+ \text{ กิ่ง}] \longrightarrow [-/ \text{ --- } [+ \text{ ลักษณะนาม}] \text{ คำขยายปริมาณตาม} [- \text{ เทียบ}]]$

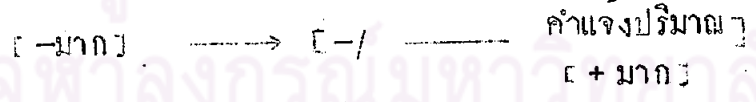
๗. การ เกิดรวมของคำขยายปริมาณนำ

ในการ วิเคราะห์การ เกิดรวมของคำขยายปริมาณนำกับรายคำในหมวดคำอื่น



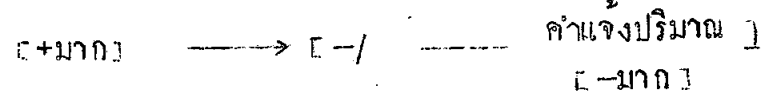
๑. การ เกิดรวมของคำขยายปริมาณนำกับคำแจ้งปริมาณ อาจจะกำหนดเป็น
กฎบอกลักษณะทำนายไคท์ ๘

คำขยายปริมาณนำ



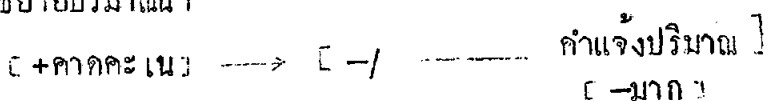
หรืออาจจะ เป็นกฎบอกลักษณะทำนายไคท์ ๘

คำขยายปริมาณนำ



หรืออาจจะ เป็นกฎบอกลักษณะทำนายไคท์ ๑๐

คำขยายปริมาณนำ



หรืออาจจะ เป็นกฎบอกลักษณะทำนายไคท์ ๑ ไค้ว่า

คำขยายปริมาณนำ

[+ ผลรวม] → [- / ----- คำแจ้งปริมาณ]
[- เต็ม]

๒. การ เกิดรวมของคำขยายปริมาณนำกับคำขยายปริมาณตาม อาจจะกำหนด เป็นกฎบอกลักษณะทำนายไคท์ ๑๒ ไค้ว่า

คำขยายปริมาณนำ

[+ มาก] → [- / ----- [+ คำแจ้งปริมาณ + ลักษณะนาม + คำขยาย ปริมาณตาม]

หรืออาจจะ เป็นกฎบอกลักษณะทำนายไคท์ ๑๓ ไค้ว่า

คำขยายปริมาณนำ

[+ คาคะ เน] → [- / ----- [+ คำแจ้งปริมาณ + ลักษณะนาม + คำขยาย ปริมาณตาม]

หรืออาจจะ เป็นกฎบอกลักษณะทำนายไคท์ ๑๔ ไค้ว่า

คำขยายปริมาณนำ

[- คาคะ เน] → [- / ----- [+ คำแจ้งปริมาณ + ลักษณะนาม] คำขยาย ปริมาณตาม
[- ความ เห็น]

๓. การ เกิดรวมของคำขยายปริมาณนำกับคำวิเศษณ์ อาจจะกำหนด เป็นกฎ บอกลักษณะทำนายไคท์ ๑๕ ไค้ว่า

คำขยายปริมาณนำ

[+ ผลรวม] → [- / ----- [+ คำวิ เศษณ์] [+ คำแจ้งปริมาณ + ลักษณะนาม]

๔. การ เกิดรวมของคำขยายปริมาณนำกับลักษณนาม อาจจะกำหนด เป็นกฎ บอกลักษณะทำนายไคท์ ๑๖ ไค้ว่า

คำขยายปริมาณนำ

[+ ต่อ เนื่อง] → [- / ----- [+ คำแจ้งปริมาณ]

ลักษณนาม
- เวลา
- อายุ

ค. การเกิดรวมของคำขยายปริมาณตาม

๑. การเกิดรวมของคำขยายปริมาณตามกับคำแจ้ง เศษ ซึ่งจะกองแบ่งคำขยายฐานออกเป็นกลุ่มย่อย ดังนี้



การเกิดรวมของคำขยายปริมาณตาม กับคำแจ้ง เศษ อาจกำหนดเป็นกฎบอกลักษณะทำนายไวยากรณ์ ๑๗ ได้ว่า

คำขยายปริมาณตาม

[-ความเห็น] → [- / [+ลักษณะนาม] คำแจ้ง เศษ [+เกิน]]

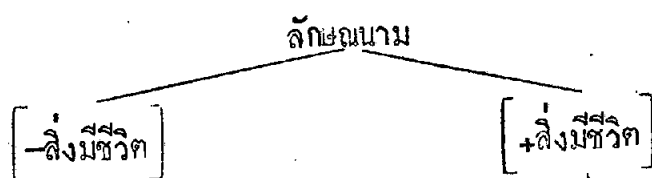
๒. การเกิดรวมของคำขยายปริมาณตามกับคำแจ้งตำแหน่ง อาจกำหนดเป็นกฎบอกลักษณะทำนายไวยากรณ์ ๑๘ ได้ว่า

คำขยายปริมาณตาม

[-ความเห็น] → [- / [+ลักษณะนาม] [+คำแจ้งตำแหน่ง]]

ง. การเกิดรวมของลักษณะนาม

ในการวิเคราะห์การเกิดรวมของลักษณะนาม กับรายคำในหมวดคำอื่น เราอาจจะแบ่งลักษณะนามออกเป็นชนิดย่อยตามอรรถลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้



๑. การเกิดรวมของลักษณนามกับคำขยายปริมาณตาม อาจจะถูกกำหนด เป็นกฎบอกลักษณะท่านายไคที่ ๑๕ ได้ว่า

ลักษณนาม

[- มาตรา เงิน] → [- / + คำแจ้งปริมาณ] คำขยายปริมาณตาม [- เทียบ]

๒. การเกิดรวมของลักษณนามกับคำนาม อาจจะถูกกำหนด เป็นกฎบอกลักษณะท่านายไคที่ ๒๐ ได้ดังนี้

ลักษณนาม

[+ สิ่งมีชีวิต] → [- / คำนาม [- สิ่งมีชีวิต] + คำแจ้งปริมาณ]

๖.๔ ข้อเสนอแนะในเรื่องที่เกี่ยวกับปริมาณวลี

ในการศึกษา เรื่องปริมาณวลี ภาษาไทย มีข้อเสนอแนะที่น่าสนใจอยู่

๓ ประการคือ

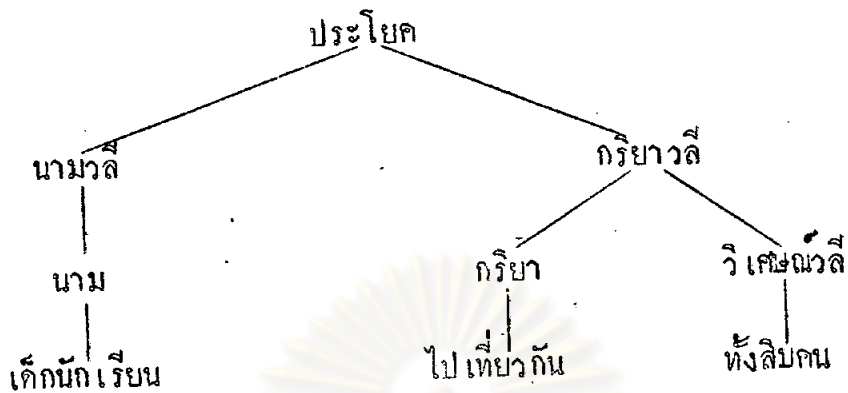
๑. วิเศษณ์วลี (adverbial phrase) ที่มีโครงสร้างคล้ายปริมาณวลี
๒. โครงสร้างของปริมาณวลีที่ปรากฏในประโยคไม่เริ่ม
๓. แนวโน้มของภาษาในเรื่องลักษณนาม

๖.๔.๑ วิเศษณ์วลีที่มีโครงสร้างคล้ายปริมาณวลี

วิเศษณ์วลีที่เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของประโยค (sentence constituent) และทำหน้าที่เป็นส่วนขยายประโยค (sentence modality) อาจจะมีโครงสร้างที่คล้ายกับปริมาณวลีก็ได้ ดังตัวอย่าง เช่น

๑. เด็กนักเรียนไปเที่ยวกันทั้งสิบคน

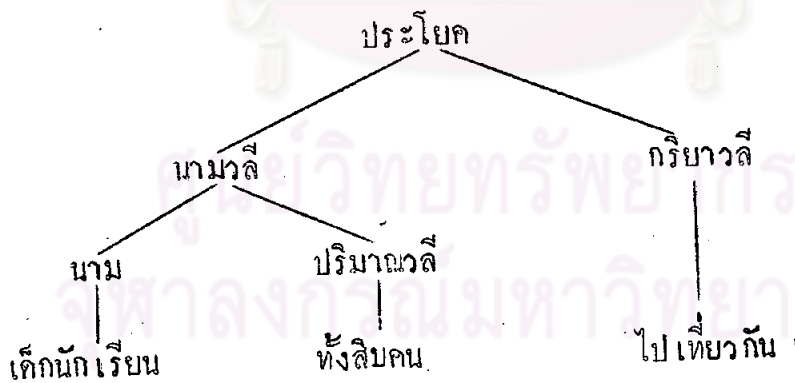
จะพบว่า วิเศษณ์วลี ทั้งสิบคน เกิดในตำแหน่งหลังกริยา และทำหน้าที่ขยายส่วนของประโยคทั้งหมด ซึ่งสามารถจะแสดงโครงสร้างให้เห็นได้ดังนี้



จะสังเกตได้ว่า วิเศษณ์วลี ทั้งสิบคน นี้มีโครงสร้างและองค์ประกอบที่เหมือนกับโครงสร้างและองค์ประกอบของปริมาณวลีแบบที่ ๑๕ ซึ่งประกอบด้วยคำขยายปริมาณ นำ หน่วยแจ้งปริมาณรวม และลักษณนาม แตกต่างกันตรงที่ตำแหน่งการเกิด กล่าวคือ วิเศษณ์วลีจะเกิดในตำแหน่งหลังคำกริยา แต่ปริมาณวลีจะเกิดในตำแหน่งหลังคำนามดังเช่น

๒. เด็กนักเรียน ทั้งสิบคน ไปเที่ยวกัน

ซึ่งสามารถเขียนแผนภูมิแสดงโครงสร้างได้ดังนี้



จากตัวอย่างที่ ๑ และที่ ๒ นี้ อาจวิเคราะห์ได้ว่า วลี ทั้งสิบคน เมื่ออยู่ในโครงสร้างใด ก็ทำหน้าที่เป็นปริมาณวลีและปรากฏหลังคำนาม (ตามตัวอย่างที่ ๑) แต่ถูกกฎแปรรูปย้ายไปปรากฏหลังกริยา (ตามตัวอย่างที่ ๒) เพราะฉะนั้น ก็จะสรุปให้ไม่มีวิเศษณ์วลีที่มีโครงสร้างเหมือนปริมาณวลี คงมีแต่ปริมาณวลีเท่านั้นที่ย้ายตำแหน่งไปมาในประโยคได้ แต่การวิเคราะห์แบบนี้ก็มีข้อเสียอยู่ที่ว่า กฎแปรรูปที่ย้ายนั้น จะต้องเป็นกฎที่บังคับ แต่เราจะพบว่า ปริมาณวลีจะมีทั้งที่ปรากฏในโครงสร้างใดก็ได้ทั้งหลังคำนาม

๓. เด็ก ๕ คนมาถึงแล้ว *ทอม + ไม่งอน ลี*
 ๔. เด็กมาถึงแล้ว ๕ คน *ทอม + ลีตา + วัฒนา + ลี*

และที่ปรากฏได้เพียงตำแหน่งเดียว เช่น

๕. ผู้ดูแลอยู่ ๕ คน
 ๖. * ผู้ดูแลอยู่ ๕ คน

กรณีเช่นนี้ชี้ให้เห็นว่า วิเศษณ์ลี้ลาจะมีข้อแตกต่างไปจากปริมาณวลี ซึ่งน่าจะได้นำมาศึกษากันต่อไป

๖.๔.๒ โครงสร้างของปริมาณวลีที่ปรากฏในประโยคไม่เริ่ม

ตามที่ได้อธิบายไว้ในเรื่องขอบเขตการวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ว่าจะศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของปริมาณวลีเฉพาะในประโยคเริ่มเท่านั้น ด้วยเหตุที่ปริมาณวลีที่ปรากฏในประโยคไม่เริ่ม จะมีโครงสร้างขององค์ประกอบบางองค์ประกอบที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจได้ ดังเช่น

- ก. เอาไอศกรีมอีกถ้วย
 ข. เอาอีก ๒ ใต๋ใหม่
 (เทียบกับ เอาอีก ๒ ถ้วย ใต๋ใหม่)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงใคร่ขอเสนอให้มีการศึกษาและวิเคราะห์โครงสร้างของปริมาณวลีในประโยคไม่เริ่มนี้ เพื่อจะเปรียบเทียบกับโครงสร้างของปริมาณวลีในประโยคเริ่มว่าจะมีองค์ประกอบใดของปริมาณวลีบ้างที่ละไว้ได้ในประโยคไม่เริ่ม

๖.๔.๓ แนวโน้มของภาษาในเรื่องลักษณะนาม

ตามที่ได้อธิบายไว้ในเรื่องขอบเขตการวิจัยของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เช่นกัน จะศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างของปริมาณวลี เฉพาะที่มีลักษณะนามเป็นองค์ประกอบหลัก และลักษณะนามนั้นจะต้องเป็นลักษณะนามของคำนามนั้น ไม่ใช่คำนามที่เปลี่ยนตำแหน่งมา เป็นลักษณะนามตามตัวอย่างที่ว่า

- ๓ โจร
 (เทียบกับ โจร ๓ คน)

จากข้อมูลส่วนหนึ่งที่ผู้วิจัยพบจากการศึกษาในเรื่องปริมาณวลีนี้ ได้พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการใช้ลักษณะนามในปัจจุบันนี้ กล่าวคือ มีผู้นำคำนามบางคำ มาใช้ เป็นลักษณะนาม ซึ่งจะพบได้มากในภาษาหนังสือพิมพ์ ดังเช่น

๗. ๓ แมลลูก

๘. ๒ คาวร้าย

๙. ๕ เลื่อ (เลื่อ เป็นนามสะแลง มีความหมายเช่นเดียวกับ โจรผู้ร้าย)

ผู้วิจัยได้พบว่า มีคำนามที่สามารถย้ายตำแหน่งมา เป็นลักษณะนามอยู่ เป็นจำนวน น้อย คำนามส่วนมากจะยังคงมีลักษณะนามที่ใช้คู่กันอย่างคงที่แน่นอน ไม่สามารถเปลี่ยน ตำแหน่งของคำนามมา เป็นลักษณะนามได้ ดังตัวอย่าง เช่น

๑๐.* ๒ นักเรียน

๑๑.* ๓ กินสอ

ในลักษณะดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่ขอให้ผู้ที่สนใจได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ ในเรื่องลักษณะนาม ว่าลักษณะนามจำพวกใดบ้างที่มีลักษณะ เช่นนี้ และแนวโน้มของการ ใช้ลักษณะนามกับคำนามในภาษาไทยต่อไปว่าจะมีการ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางใดบ้าง แตกต่างไปจากการใช้แบบเดิมมากน้อยเพียงไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย